

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2005-I

havovwo.nl

LET OP: Je kunt dit examen maken met de 52e druk of met de 51e druk van de atlas. Schrijf op de eerste regel van je antwoordblad welke druk je gebruikt, de 52e of de 51e.

Elke opgave bestaat uit enkele vragen. Bij elke vraag kun je, indien gewenst, de atlas gebruiken. De kaartnummers in de vragen verwijzen naar de 52e druk, of, als ze tussen haakjes staan, naar de 51e druk van de atlas.

Migratie en mobiliteit

Opgave 1

bron 1

Op weg naar een autoafhankelijke maatschappij

In de afgelopen decennia heeft de mobiliteit een enorme vlucht genomen. Met name het autobezit en –gebruik zijn explosief gestegen: het aantal personenauto's is sinds de jaren zestig van de twintigste eeuw meer dan vertienvoudigd, van 600.000 naar 6,5 miljoen exemplaren. Het aantal verreden kilometers steeg in dezelfde periode van nog geen 40 miljard naar ruim 225 miljard per jaar. Daarmee reizen alle Nederlanders tezamen jaarlijks inmiddels meer dan 5,6 miljoen keer de aardbol rond. (...) De mobiliteitsgroei wordt vaak verklaard uit een aantal ontwikkelingen. Ten eerste de demografische ontwikkelingen, zoals de bevolkingsgroei. Sociaal-economische ontwikkelingen, zoals de welvaartsstijging en het hiermee samenhangende autobezit, bieden een tweede verklaring. Een derde veelgenoemde verklaring wordt gevormd door de ruimtelijke ontwikkelingen (...), maar ook sociale en culturele ontwikkelingen en trends zijn van invloed op de mobiliteit.

vrij naar: rapport Mobiel in de tijd, op weg naar een autoafhankelijke maatschappij, Sociaal Cultureel Planbureau, oktober 2003

- 2p 1 Noem twee verschillende ruimtelijke ontwikkelingen (geen voorbeelden) die in de periode 1975-2000 van invloed zijn geweest op de mobiliteit in Nederland.

Een belangrijke sociaal-culturele ontwikkeling die het Sociaal Cultureel Planbureau in zijn rapport 'Mobiel in de tijd' noemt, is de individualisering van de samenleving.

- 2p 2 Waarom leidt individualisering tot een toename van de mobiliteit?

bron 2

Aantal verplaatsingen binnen Nederland naar vervoerswijzen, 1975-2000 (per persoon van 12 jaar en ouder per week)

	1975	1985	1990	1995	2000	Indexcijfer 2000 (1975=100)
Verplaatsingen	15,8	16,0	17,2	18,5	17,6	111
Auto	6,2	7,4	8,0	8,7	9,2	148
Openbaar vervoer	1,5	1,2	1,3	1,4	1,2	80
Lopen/fietsen	8,1	7,4	7,9	8,4	7,2	89

vrij naar: rapport Mobiel in de tijd, op weg naar een autoafhankelijke maatschappij, Sociaal Cultureel Planbureau, oktober 2003

- 1p 3 Geef op basis van de cijfers in bron 2 een argument vóór de opvatting dat wij op weg zijn naar een autoafhankelijke maatschappij.

- 1p 4 Welk gegeven ontbreekt in bron 2 om te kunnen aantonen dat de Nederlander steeds afhankelijker wordt van de auto?

Opgave 2

Als het groeikernenbeleid van de overheid uit de jaren zestig en zeventig met het huidige VINEX-beleid wordt vergeleken, zijn er zowel verschillen als overeenkomsten te ontdekken.

- 2p 5 Noem twee verschillen tussen het groeikernenbeleid en het VINEX-beleid.

In de 'noordvleugel' van de Randstad zijn in de periode 2010-2030 150.000 nieuwe woningen gepland.

Tenminste zestigduizend woningen komen te staan binnen de grenzen van de bestaande steden. Dit past in het compactestadbeleid van de overheid uit de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening. Een van de peilers van dit beleid is het verminderen van het vertrekoverschot van de grote steden.

Doelen van het compactestadbeleid worden op verschillende ruimtelijke schalen nagestreefd.

- 2p 6 Geef twee doelen van het compactestadbeleid op *lokale* schaal die men via het verminderen van het vertrekoverschot wil realiseren.

- 2p 7 Geef twee doelen van het compactestadbeleid op *regionale* schaal die men via het verminderen van het vertrekoverschot wil realiseren.

Opgave 3

bron 3

Kamer worstelt met problemen in achterstandswijken

Gedwongen spreiding is 'heel bespreekbaar'

Politieke partijen in de Tweede Kamer worstelen met gedwongen spreiding van kansarme nieuwkomers, vaak allochtonen. VVD'er Hofstra: "Niks doen betekent dat we ze afschrijven."

(...)

In de Tweede Kamer haastten CDA'ers, PvdA'ers en enkele VVD'ers zich de laatste dagen om spreiding van kansarme bewoners uit de grote steden over randgemeenten en dorpen 'bespreekbaar' te noemen – of zelfs 'wenselijk'.

Het onderwerp is beladen omdat de 'kansarmen' in de praktijk veelal van Antilliaanse, Nigeriaanse, Somalische of andere allochtone afkomst zijn.

De Kamerwoordvoerders van CDA, PvdA, VVD en andere partijen onderstrepen dat voor hen een limiet op het aantal allochtonen als zodanig niet bespreekbaar is. Is er eigenlijk wel sprake van een opschuivende grens in het politieke debat over gedwongen spreiding? (...)

bron: NRC Handelsblad, 9 september 2003

Gedwongen spreiding heeft voor- en tegenstanders.

- 2p 8 Welke argumentatie kan een voorstander van gedwongen spreiding gebruiken?
2p 9 Welke argumentatie kan een tegenstander van gedwongen spreiding gebruiken?

De kans op succes van gedwongen spreiding is twijfelachtig.

- 2p 10 Geef daarvoor twee argumenten.

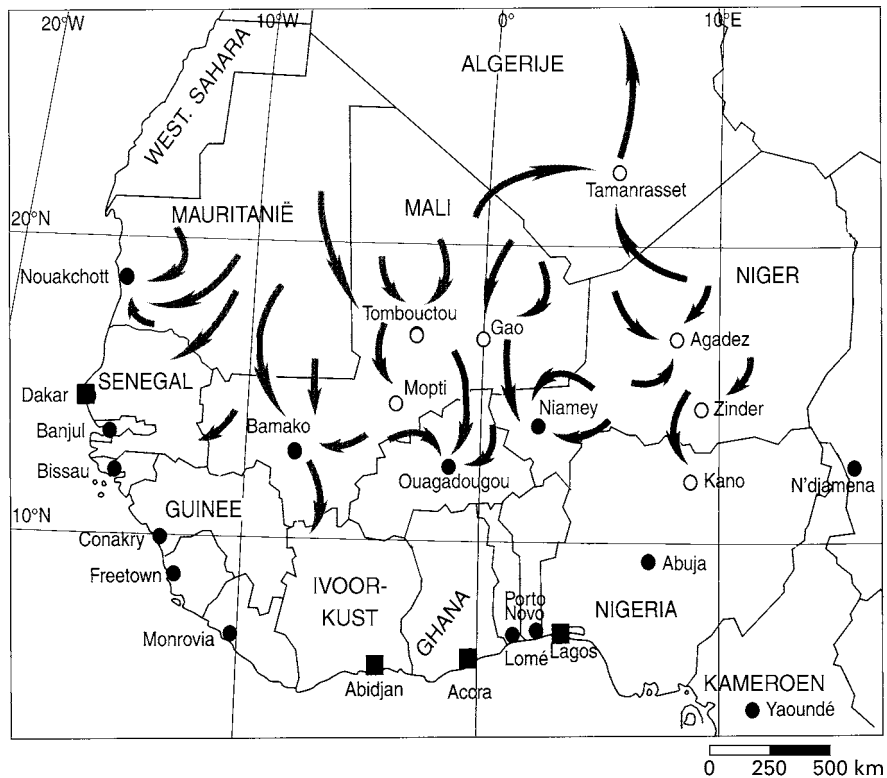
Eindexamen aardrijkskunde vwo 2005-I

havovwo.nl

Opgave 4

bron 4

Migratiepatroon van milieuvluchtelingen* in West-Afrika in de jaren '70 en '80 van de 20e eeuw

* Milieuvluchtelingen verlaten hun woongebied als gevolg van processen als verdroging, verwoestijning en versnelde bodemerrosie.

vrij naar: *Geographische Rundschau*, november 2000

- 2p 11 Noem twee kenmerken van het migratiepatroon van milieuvluchtelingen in West-Afrika zoals afgebeeld in bron 4.

De stroom van milieuvluchtelingen vanuit Mauritanië richt zich *niet* op de Westelijke Sahara.

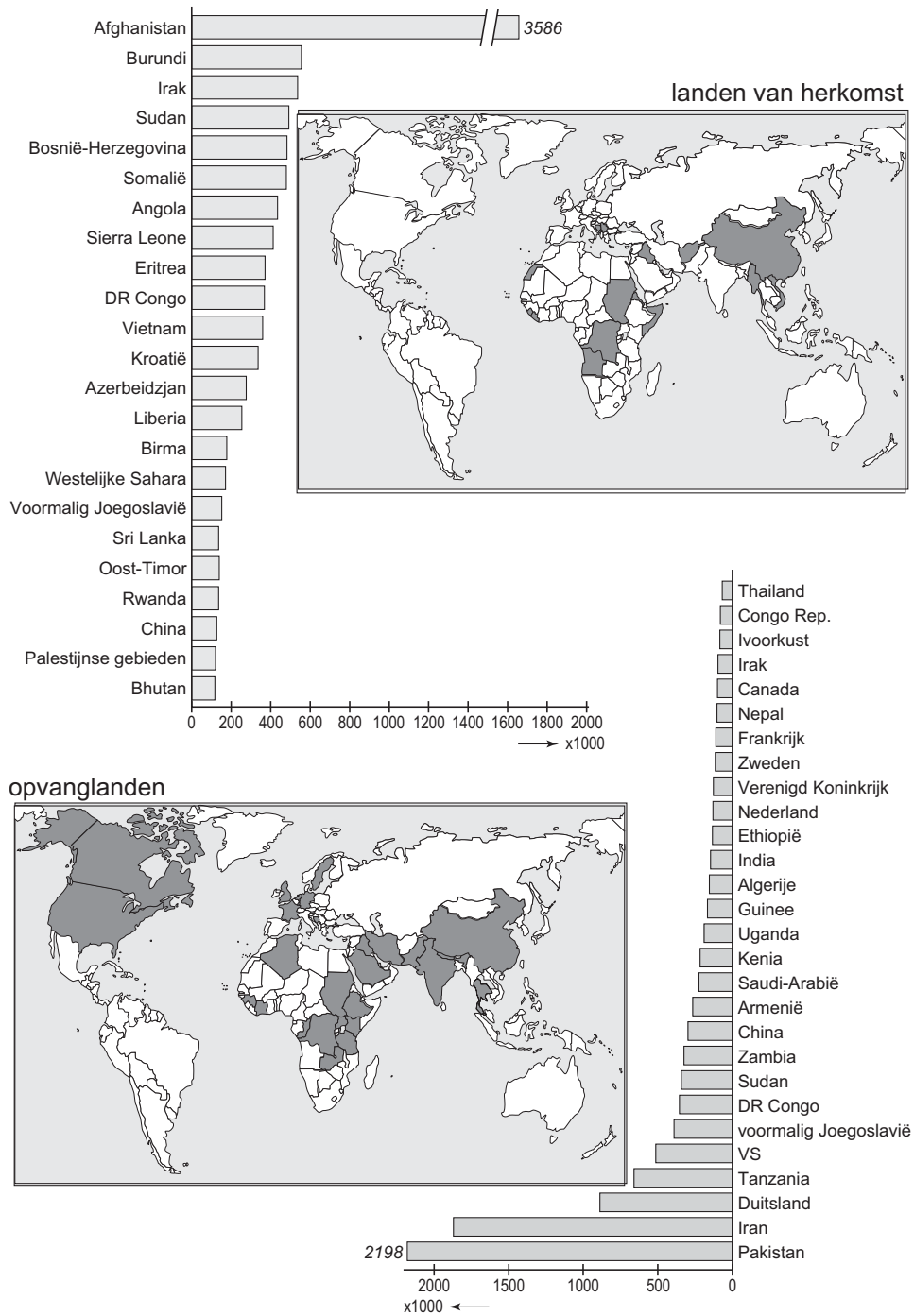
- 2p 12 Geef met behulp van de atlas hiervoor twee oorzaken, elk vanuit een verschillende dimensie.

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2005-I

havovwo.nl

Herkomst en opvang van vluchtelingen, 2001

bron 5

vrij naar: Sutcliffe, B., *Hoe groot is jouw wereld? 100 feiten in beeld*, Novib, 2002

De interactietheorie van Ullman is goed bruikbaar om de migratie van vluchtelingen naar Pakistan en Iran te verklaren.

3p **13** Leg uit waarom juist Pakistan en Iran de landen zijn die de meeste vluchtelingen opvangen. Gebruik in je uitleg de begrippen uit deze theorie.